

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Raia Rogac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.203 împotriva Raiei Rogac cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Raia Rogac, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 29 martie 2017, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.203 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Raiei Rogac cu privire la încasarea datoriei în mărime de 5457,98 de lei și a cheltuielilor de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2000 de lei și taxa de stat în mărime de 163 de lei.

La 15 mai 2017, Raia Rogac a depus cerere de chemare în judecată reconvențională prin care a solicitat declararea nulă a contractului nr.163 din 01 noiembrie 2010, declararea nulă a procesului-verbal nr. 6 din 18 decembrie 2015, impunerea instalării de către ACC nr.203 a apometrului în apartament din contul Asociației și compensarea cheltuielilor de judecată, care prin încheierea din 19 iunie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, a fost primită în procedură pentru a fi examinată concomitent cu acțiunea de bază.

Prin încheierea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată reconvențională a fost scoasă de pe rol.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

Prin decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul și recursul declarat de Raia Rogac, cu casarea încheierii și a hotărârii din 19 septembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana și remiterea cauzei la rejudicare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă cererea Raiei Rogac privind amânarea plății taxei de stat și scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată reconvențională.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral, cu încasarea din contul Raiei Rogac a datoriei în sumă de 5457,98 de lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 163 de lei și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2000 de lei.

La 20 februarie 2019, Raia Rogac a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana cu emiterea unei noi hotărâri sau remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă ca tardivă cererea Raiei Rogac cu privire la redactarea hotărârii din 14 decembrie 2018.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către Raia Rogac ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen.

La 04 aprilie 2019, Raia Rogac a contestat cu recurs încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând, repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu soluționarea prin decizie a problemei sau restituirea spre rejudecare a problemei soluționată prin încheierea casată și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral și de sănătate.

În motivarea recursului, recurenta a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel și hotărârea instanței de fond pe care le consideră ilegale, neîntemeiate, neargumentate, abuzive și emise în lipsa probelor pertinente și concludente, care ar demonstra pe deplin anumite fapte și circumstanțe.

La fel, a invocat și încălcarea dispozițiilor art.6 CEDO, or, instanța de judecată a trecut peste careva etape procedurale și a adoptat hotărârea ignorând cererea sa de amânare a ședinței de judecată, astfel lipsind-o de posibilitatea de a-și expune poziția asupra tuturor circumstanțelor, de a prezenta probe materiale și de a participa la dezbaterile judiciare și a prezenta susținerile orale.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 martie 2019, expediată părților prin intermediul oficiului poștal și e-mail la 22 martie 2019, confirmarea despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

Astfel, recursul, declarat de Raia Rogac la 04 aprilie 2019, este depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Raia Rogac, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Raia Rogac, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat anumite motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului și nici nu a pretins la restabilirea termenului de atac.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 14 decembrie 2018 (f.d.240, Vol.I).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către Raia Rogac împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 20 februarie 2019 (f.d.247, Vol.I).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 15 decembrie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 14 ianuarie 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 20 februarie 2019, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cât privesc argumentele recurente Raia Rogac precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond abia la 23 ianuarie 2019, când a ridicat copia acestuia de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recurenteii precum că, Raia Rogac nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii aflându-se în acel moment în concediu medical, or, ultima a fost legal citată, despre data, ora și locul ședinței de judecată anterioare pronunțării dispozitivului hotărârii din 14 decembrie 2018, ceea ce se confirmă prin recipisa anexată la dosar. Or, în conformitate cu art.102 alin.(4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Totodată, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurenteii – pârâtă Raia Rogac posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, însă dânsa nu s-a folosit de acest drept.

Aici se menționează că, Raia Rogac prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță, cu atât mai mult că, conform certificatului de concediu medical anexat la materialele cauzei nr. XXXXXX, recurenta s-a aflat în concediu de boală în perioada 13 decembrie 2018 – 19 decembrie 2018. Respectiv, de la 19 decembrie 2018, data la care Raia Rogac a început lucrul și până la 14 ianuarie 2019, data care este ultima zi de depunere a apelului, recurenta a avut termen suficient pentru a declara apel împotriva hotărârii instanței de fond, însă ultima nu s-a folosit de această oportunitate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Raia Rogac la depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Raia Rogac nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit apelul.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Raia Rogac nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Raia Rogac.

Se menține încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.203 împotriva Raiei Rogac cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat